

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 28 Ιουνίου 2016

Ένταξη των Ρομά: είναι σημαντική η πρόοδος που έχει επιτευχθεί, εξακολουθούν όμως να υπάρχουν εμπόδια και διλήμματα, δηλώνουν οι ελεγκτές της ΕΕ

Οι πρωτοβουλίες πολιτικής της ΕΕ, καθώς και τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα για την προώθηση της ένταξης των Ρομά έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο, εξακολουθούν ωστόσο να υπάρχουν εμπόδια και διλήμματα που δυσχεραίνουν την αξιοποίηση των κονδυλίων στον μέγιστο δυνατό βαθμό, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους ελεγκτές, η πρόοδος προσκόπτει στην έλλειψη κατάλληλων δεδομένων, όπως δεδομένων για την εθνοτική καταγωγή.

Οι ελεγκτές αξιολόγησαν κατά πόσον οι πρωτοβουλίες πολιτικής της ΕΕ και η χρηματοδοτική στήριξή της συνέβαλαν κατά τρόπο αποτελεσματικό στην ένταξη των Ρομά την τελευταία δεκαετία. Πραγματοποίησαν επισκέψεις σε τέσσερα κράτη μέλη: τη Βουλγαρία, την Ισπανία, την Ουγγαρία και τη Ρουμανία.

«Στην παρούσα φάση δεν έχουμε πλήρη εικόνα του πόσο καλά είναι ενταγμένοι οι Ρομά, επειδή δεν διαθέτουμε αξιόπιστα δεδομένα· δεν γνωρίζουμε καν τον ακριβή πληθυσμό των Ρομά. Είναι βέβαιο ότι η εθνοτική καταγωγή αποτελεί ευαίσθητο ζήτημα, αλλά εάν δεν λυθεί το πρόβλημα αυτό, θα υπάρξει εμπλοκή στη διαμόρφωση σχετικών πολιτικών έως το 2020» δήλωσε ο **Henri Grethen, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση.**

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι η Επιτροπή σημείωσε σημαντική πρόοδο όσον αφορά τον καθορισμό πρωτοβουλιών πολιτικής της ΕΕ που προωθούν την ένταξη των Ρομά και ότι όλα τα κράτη μέλη είχαν, μέχρι το 2012, αναπτύξει εθνική στρατηγική για την ένταξη των Ρομά. Ενήργησαν όμως αρκετά καθυστερημένα με αποτέλεσμα να μην έχει αντίκτυπο στα προγράμματα και τα έργα της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες. Πρώτον, οι εθνικές στρατηγικές δεν αναφέρουν το ύψος της απαιτούμενης χρηματοδότησης ούτε το χρηματικό ποσό που διατίθεται για τα μέτρα αυτά· δεύτερον, δεν δόθηκε αρκετή προσοχή στην καταπολέμηση των διακρίσεων και, συγκεκριμένα, στην καταπολέμηση του ρατσισμού κατά των Ρομά· τρίτον, δεν ελήφθη πάντοτε υπόψη η ανάγκη ενεργού συμμετοχής εκπροσώπων της κοινότητας των Ρομά· τέλος, ο ρόλος των εθνικών σημείων επαφής για τους Ρομά, τα οποία συγκροτήθηκαν για τον συντονισμό της ανάπτυξης και της εφαρμογής των σχετικών εθνικών στρατηγικών, υπονομεύθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις εξαιτίας της αναντιστοιχίας που υπήρχε μεταξύ πόρων και αρμοδιοτήτων.

Σκοπός του παρόντος δελτίου τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της σχετικής ειδικής έκθεσης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Όσον αφορά την περίοδο 2014-2020, οι ελεγκτές επεσήμαναν αρκετές βελτιώσεις: η ένταξη των Ρομά αναφέρεται ρητά στον κανονισμό για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ), ενώ θεσπίστηκε ειδική προτεραιότητα χρηματοδότησης για την επίτευξή της. Τα κράτη μέλη για τα οποία διατυπώθηκαν, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ειδικές ανά χώρα συστάσεις που αφορούν την ένταξη των Ρομά υποχρεούνται να διαθέτουν κονδύλια της ΕΕ για την προώθησή της. Εντούτοις, οι ελεγκτές παρατηρούν ότι υπάρχει ανάγκη να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες, τόσο σε επίπεδο Επιτροπής όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι αλλαγές αυτές θα οδηγήσουν στην υλοποίηση έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ τα οποία θα συμβάλουν με καλύτερο τρόπο στην ένταξη των Ρομά επιτόπου.

Τα περισσότερα έργα που εξετάστηκαν είχαν επιτύχει τους γενικούς στόχους τους περί ένταξης, οι οποίοι εντούτοις, συχνά δεν αφορούσαν συγκεκριμένα τους Ρομά. Περισσότερες πιθανότητες να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ένταξη του πληθυσμού Ρομά είχαν έργα που επελέγησαν και υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τα κριτήρια «βέλτιστης πρακτικής» που ενέκρινε το Συμβούλιο.

Οι ελεγκτές διατύπωσαν σειρά συστάσεων προς τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν τα εξής μέτρα.

- Κατά την αναθεώρηση των εθνικών στρατηγικών τους για την ένταξη των Ρομά πρέπει:
 - να προσδιορίσουν το ύψος της χρηματοδότησης που απαιτείται για την εκτέλεση των μέτρων ένταξης των Ρομά που προτείνονται στη σχετική στρατηγική τους,
 - να συμπεριλάβουν δείκτες και στόχους που σχετίζονται με την καταπολέμηση των διακρίσεων ή, πιο συγκεκριμένα, του ρατσισμού κατά των Ρομά,
 - να διασφαλίσουν ότι εκπρόσωποι των Ρομά συμμετέχουν σε διαβουλεύσεις και έχουν ενεργότερο ρόλο στον σχεδιασμό μέτρων ένταξης και
 - να διευκρινίσουν ακόμη περισσότερο τον ρόλο των εθνικών σημείων επαφής για τους Ρομά.
- Κατά την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων τους πρέπει:
 - να εφαρμόζουν τα κριτήρια βέλτιστης πρακτικής για την ένταξη των Ρομά όταν καταρτίζουν προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων και επιλέγουν έργα και
 - να συμπληρώνουν τους υφιστάμενους δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων με δείκτες ειδικούς για τους Ρομά, όπου αυτό ενδείκνυται.
- Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να εξετάσουν σοβαρά το ενδεχόμενο να αναλάβουν κοινή δράση προκειμένου να εξασφαλίσουν την ύπαρξη ασφάλειας δικαίου όσον αφορά τη χρήση κονδυλίων του ΕΚΤ για τη χρηματοδότηση οποιουδήποτε μέτρου κοινωνικής ένταξης, ανεξαρτήτως της ύπαρξης συνδέσμου με την απασχόληση.

Η Επιτροπή πρέπει:

- να μεριμνά ώστε τα μέτρα που εκτελούνται στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ να προάγουν τη συμμετοχικότητα και να περιλαμβάνουν διατάξεις που αποσκοπούν στην καταπολέμηση του διαχωρισμού,
- να αξιοποιεί πλήρως τις πληροφορίες που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μέτρων ένταξης των Ρομά,

- να διασφαλίσει ότι οι στόχοι για την ένταξη των Ρομά που περιλαμβάνονται στις εθνικές στρατηγικές για την ένταξη των Ρομά αντικατοπτρίζονται στο πλαίσιο που διέπει τα ΕΔΕΤ,
- να εξετάσει το ενδεχόμενο θέσπισης νομοθεσίας προκειμένου να διασφαλίσει ότι, από το 2020, οι πόροι θα κατανέμονται μεταξύ των διαφορετικών κρατών μελών βάσει ειδικών δεικτών για την κοινωνική ένταξη,
- να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη με σκοπό την ανάπτυξη μιας κοινής μεθοδολογίας για τη συγκέντρωση δεδομένων σχετικά με την εθνοτική καταγωγή, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η παρακολούθηση της κοινωνικής ένταξης των Ρομά και
- να ενθαρρύνει όλα τα κράτη μέλη να συλλέξουν συνολικά στατιστικά δεδομένα σχετικά με την εθνοτική καταγωγή εντός της επόμενης διετίας.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Οι Ρομά της Ευρώπης είναι απόγονοι ομάδων που εγκατέλειψαν την ινδική υποήπειρο πριν από 1 000 περίπου χρόνια και άρχισαν να καταφθάνουν στο έδαφος της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης τον 14ο αιώνα. Ο όρος «Ρομά» αναφέρεται σε διαφορετικές ομάδες που έχουν ορισμένα κοινά πολιτιστικά χαρακτηριστικά αλλά και ιστορία μόνιμης περιθωριοποίησης σε ευρωπαϊκές κοινωνίες. Σήμερα, ο πληθυσμός των Ρομά είναι η μεγαλύτερη εθνοτική μειονότητα στην Ευρώπη. Το μέγεθος της κοινότητας εκτιμάται ότι κυμαίνεται μεταξύ 10 και 12 εκατομμυρίων ατόμων. Εξ αυτών, περί τα 6,2 εκατομμύρια διαμένουν στην ΕΕ, και η πλειονότητά τους στα κράτη μέλη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Στη συντριπτική πλειονότητά τους οι Ρομά στην Ευρώπη (80-85 %) διαμένουν πλέον σταθερά σε ένα μέρος. Στα κράτη μέλη που παρατηρείται η υψηλότερη συγκέντρωση Ρομά, οι Ρομά αντιστοιχούν περίπου στο 15 % με 20 % των μαθητών και των νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας.

Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ για την κοινωνική ένταξη προέρχεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Παρότι δεν υπάρχουν καταγεγραμμένα αριθμητικά στοιχεία για την ένταξη των Ρομά, από τα έγγραφα σχεδιασμού των κρατών μελών προκύπτει ότι, για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, έχουν δεσμευθεί περί τα 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ για την ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά.

Η ειδική έκθεση αριθ. 14/2016, με τίτλο «Πρωτοβουλίες πολιτικής της ΕΕ και η χρηματοδοτική στήριξή της για την ένταξη των Ρομά: πραγματοποιήθηκε σημαντική πρόοδος την τελευταία δεκαετία, αλλά απαιτούνται περαιτέρω επιτόπιες προσπάθειες», είναι επί του παρόντος διαθέσιμη στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, βουλγαρικά, ουγγρικά, ρουμανικά και ισπανικά. Σύνομα θα είναι διαθέσιμη και σε άλλες γλώσσες της ΕΕ.

Επίσης, μπορείτε να παρακολουθήσετε βιντεοσκοπημένη συνέντευξη με το Μέλος του ΕΕΣ, Henri Grethen, στην οποία αναφέρονται τα βασικά μηνύματα της έκθεσης. Η συνέντευξη είναι διαθέσιμη στο κανάλι μας στο YouTube (EUAuditorECA), στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά (με ποιότητα εκπομπής), στον εξής σύνδεσμο:

<https://www.youtube.com/user/EUAuditorsECA/videos>